

„SZÖVETKEZÉS”

rendkívüli kiadása.

Boldog karácsonyi ünnepeket!

A szeretet szent ünnepén a legmélyebb
érzéssel telt szívvel fordulunk kedves olva-
sóink, valameny-
nyi szövetkezeti
testvérünk és
barátaink felé.

Vajha az a
szerelet, amely
a nagy ünnepen
bennünk lakózik,
elkísérne ben-
nünket utainkon!

Vajha az a
megértés, amely
ezen napon el-
tölti az embere-
ket, mindenkor
irányítaná tette-
inket!

Akkor nem
ülne gond hom-
lokunkon az élet
mostani súlyos
terhei miatt, és
nem néznénk
aggodással a
jövő elé.

**Mert szere-
tettel, egymás
megértésével,
összetartással,
szövetkezve,
minden bajt,
minden felénk**

A szeretet képe.

tornyosuló nehézséget legyőzhetünk.

Karácsony ünnepén azt kérjük a Minden-
hatótól, töltsé
meg lelkünket
a karácsonyi
szerelettel, hogy
ez a szent érzés
uralkodjék min-
denkor elhatáro-
zásainkon, csele-
kedeteinken s
akkor, hisszük
boldogabb napok
virradnak ránk.

Midőn lelkünk
áhitata e szent
ünnepen a Meg-
váltóhoz száll,
reméljük, hogy
nincs már mesz-
sze az a kará-
csony, amidőn
nemsak kíván-
ság és vágya-
kozás, hanem
valóság lesz a
boldog karácso-
nyi ünnep.

Ezt kívánjuk
forró szívvel
szövetkezeteink
vezetőinek, tag-
jainak, kedves
olvasóinknak.

A „Szövetkezés”

A küldött példányok a tagok-közt kiosztandók.

Szövetkezzünk!

Itt a karácsony a szeretetnek, a fehérlelkűségnek az ünnepe és így nagy ünnepe a szövetkezeti gondolatnak, a szövetkezeti munkásságnak a mi kis szövetkezeti táborunknak is, mert mi is, a napi munkánkban a fehérlelkűségnek, egymás támogatásának vagyunk dolgozó katonái, harcos munkásai. A szövetkezetben jobb szándékuságunk, jobbik lelkünk tömörül és működik, mert egymásért tömörültünk. *Tömörültünk az uzsora letörésére, közös védekezésre, közös árubeszerzésre és ha így meg erősödünk, akkor terményeink jobb és hasznos együttes értékesítésére.*

Ma a gazda-ember a legszegényebb, a legkihasználtabb és a legtöbbet szenvedő ember. Munkája gyümölcseit nem élvezzi. Nem neki terem a föld, a mező, a fa és nem az ővé a kalász, amit ő vetett és aratott. Hogy ez ne így legyen többé, hogy azt, ami a mienk, magunknak tarthassuk meg, hogy erősek, egységesek, hatalmasak legyünk mi gazdák, *ezt akarjuk elérni szövetkezeti intézményeink kiépítésével, új megalapozásával, újraépítésével, a szövetkezet tőkének a felemelésével, működésük fokozatos megjavításával és a szövetkezeti tömörülés hangos és országos hirdetésével!*

A szövetkezetet, ezt a szeretettel eltelt munka intézményét kell azonban előbb nagyra tennünk, hogy nagyra lehessünk mi és hogy nagyra telessük, *ott kell vásárolnunk mindent, fel kell emelnünk mielőbb üzletrészek jegyzésével a tőkét, vissza kell fizessük neki azonnal adósságainkat és buzdítanunk kell asszonyt, gyereket a vásárlásra a szövetkezetben való tömörülésre!*

Az ünnepek: állomások, pihenések, ahol elmélyedhetünk, elgondolkozhatunk a dolgok, a hétköznapok, életünk folyása felett. Gondoljunk ezen a nagy és szép ünnepen szövetkezeti-törekvéseinkre szeretettel és merítsünk erőt a most kezdődő új szövetkezeti-küzdelmekhez, a karácsony fehérlelkű, szent erőforrásaiból.

Boldog karácsonyt, minden szövetkezeti testvérünknek!

A Hangya Központ Igazgatósága.

A mi nincs...!

Mig odakint a téli szél sikongat, birkózik szuette ablakommal s az ajtóhasadékain a legzürzavarosabb melódiát zengi, addig idebent, ha nem is a lassan pislákoló, de annál keservesebb nótát siró nyers fa, — de a kedveseim szeméből felém áradó forró szeretet, — ha ma lehet e kifejezést használnom — izzóan boldoggá teszi kis szobánkat.

Ebben a szorgalmasan dolgozó ki körben fogok a munkához, hogy a „Szövetkezés“ karácsonyi számába valamivel én is betolakodhassak.

A mi nincs! Istenem! de nehéz volna ezt elsorolni!

Mig azon gondolkodom, hogy vajon mi is kellene? lelki szemeim lesiklanak körülöttem ülő kedveseimről s egyenesen a szövetkezetben állanak meg.

Éppen ilyen komisz, zimankós idő volt. A havas esőt a szél oly nagy darabokban csapdosta az ablakhoz, mintha a falunkbeli tapasztó cigánytól vette volna kölcsön ezt a tudományt. A csekélyszámú vevő-

közönség, vagy nem mert a zimankós idővel szembenézni, vagy talán a csendes pipaszó mellett, a jó melegbe ülve jólesett a mult idők emlékeről mesélni. Arról az időről, amelyik akkor olyan nagyon rossz volt, s ma már, elérhetetlen Eldorádonak tűnik fel. A mult idők emlékei mint egy kifogyhatatlan Pandoraszelencze tárták fel kincseiket s hiába az üzletvezető ásitozása, nyujtozkodása, végire mehetetlenül folyt, folydogált, míg nem már árny dagadt volna, ha ebben a pillanatban a kilincs meg nem zörren s az ajtón egy borzas, mezitelen lábu s egy rongyos vászon ingbe esett kis leány lépet be a nagy hidegtől reszketve.

Ugri-füles inasunk udvariasan kérdé? „Mit parancsol? Nem tudom, hogy a soha nem hallott udvarias kérdés-e: vagy az István bácsi jólétől viruló piros arca; vagy a tanító ur szigoruan villogó pápaszeme; vagy talán a szép rendben kirakott karácsonyi cukorkák; vagy a sok-sok minden, mit kis szeme egyszerre látott meg; de valami úgy megzavarta kis vendégünket, hogy nem

volt képes szóhoz jutni.

Nagysokára, a sok szives szóra megnyitkajkai s letéve a pudlira 25 banit, dadogva rebegé: „Ké-érek a-azt a -a mi-i nincs ... otthon.“

Ebben a pillanatban a szomszéd házból a másnapi kántálásra készülő kis fiu ajkán felcsendült: „Krisztus Urunknak áldott születésén.“ Megdöbbenve néztünk egymásra. Hirtelen a rosszul betett boltajtó kivágódott s a beözönlő hóval együtt tovább szállt az ének: „És jóakarát mindenféle népnek“.

Ugy látszik az a csunya hó mindannyiunknak a szívébe vágott, vagy talán az a kedvesen csengő gyerekhang, mert a kis inas csendesen toltá az aznap kapott 2 lejét a 25 bani mellé, az üzletvezető önkéntelenül kezdte staniszlibe csomagolni a karácsonyi cukorkákat, a szigoru szemüveg is meghomályosult a tanító szemén s szinte suttozva, hogy az áhítatos csend meg ne zavartassék, mondá: „Talán abból a jobbik barchetből 3 métert“, a pirosarcu István bátyánk is műértően tapogattja a kezében tévedt csizmácskát, mely

A gyümölcs fokozott felhasználása.

Legujabban egyes államokban így Svájcban, Németországban, Olaszországban és Amerikában folyékony gyümölcsöt állítanak elő, ami nem más, mint természetes gyümölcslé. Alma, körte vagy egyéb gyümölcs színtisztára szűrt vagy derített mustja, melyet a maga eredeti állapotában óvnak meg azokra a hónapokra, amelyekben friss gyümölcs nem áll rendelkezésre.

A folyékony gyümölcs előállítására a fenti államokban már jelentős fejlődésre jutott, így Németországban az utóbbi évben mintegy 100 kisebb-nagyobb üzem foglalkozott gyümölcslé-készítéssel. Előállításával s ezek körülbelül 12 millió liter folyékony gyümölcsöt állítottak elő egy év alatt. A folyékony gyümölcs használatára nem az alkohol-élvezet elleni indokból, hanem azért térnek rá az emberek, mert a helyes táplálkozás irányelvei között az orvosi tudomány mind nagyobb tért akar biztosítani azoknak a tápanyagoknak, amelyeket a friss gyümölcs szolgáltat.

Ebből látható, hogy a gyümölcstermelésnek mind nagyobb jövője van különösen oly vidékeken ahol olyan kiváló gyümölcsterem mint nálunk, Erdély sok vidékén.

A tultermelés.

A mai gazdasági válság helyzetét sokan vizsgálják az arra hivatott gazdasági szakértők, tudósok és

éppen jó a kis lánynak s szó nélkül fizeti ki a talpára irott összeget, sőt a szegletben is megmozdult a nagy botjára támaszkodott, nagyokat sercintő éjjeli őr is és a tőle nem várt figyelemmel takarta be rongyos gubájába szállítás végett, „a kis bogarat”, mert hát ő is „arrafelé megy”.

Egy erős szélroham riaszt fel merengéséből s lopva törülgetem szememből a visszaemlékezés jól-éső könnyeit.

Szövetkezeti testvéreim! Szövetkezeteink is ilyen mezitelen gyermekek. Ezeknek is kellene az, a mi nincs. Tudjátok mi az? Tántorithatatlan hit és szeretet a szövetkezeti eszméhez, bizalom a vezetőkhez, béke szövetkezeti társainkhoz.

Ti tőletek függ, hogy ez mind meglegyen és hogy a mi karácsonyi köszöntésünk már így hangozzék: „Békesség Ti nektek!”

K.-remete.

Ölyüs Lajos.

mindenik keresi azokat az okokat, melyeknek következtében a mai gazdasági világválság bekövetkezett.

Utóbbi időben egy angol tudós tartott a Tudományos Társaság előtt előadást a gazdasági válságról, aki fejtegetéseiben arra a megállapításra jutott, hogy ma már a termelés túlhaladja az emberiség szükségletét és ezért felteszi azt a kérdést, hogy nem-e volna célszerű a mezőgazdasági termelésben a nagyobb hozamra vezető tudományos kutatásokat és eljárásokat, hosszabb időre teljesen beszüntetni? Így a termelés csökkentésében gondolja megoldhatónak a mai gazdasági krízist. Nem tudható, hogy az ajánlott mód mire vezetne, de a tultermelés vitatása mellett egy másik tétőkérdés vetődik fel, amire az illető tudós sem adott feleletet és pedig az a kérdés, hogy miért van az ilyen nagymérvű tultermelés dacára is annyi millió éhező ember a világon? Ez a nagy kérdés úgy véljük a tultermelés vitatását teljesen feleslegessé teszi.

Az emberiség szaporodása és pusztulása.

Egy németországi folyóirat szerint pontosan kiszámították azt, hogy a világon másodpercenként hány ember születik és hány ember hal meg. Ezen számítás adatai szerint naponként a kerekaszámokban 145 ezer ember születik és 100 ezer ember hal meg. Átszámítva másodpercekre ez azt jelenti, hogy az emberiség 3 másodpercenként 2 fővel gyarapodik. Ebből a gyarapodásból a legnagyobb százalék Afsziára esik és a legkisebb rész pedig Amerikára.

Milyen színű ruhával gyászolnak a különböző népek.

A népekre vonatkozólag is érvényes az az igazság, hogy ahány ház, annyi szokás. A különböző dolgokról az emberek különbözőleg vélekednek és mindenik a maga szempontjából igyekszik leghelyesebben vélekedni. Így a különböző népeknek a gyász színére vonatkozó felfogása igen érdekes.

Az európaiak általában feketében gyászolnak, mert a fekete szín azt a sötétséget jelképezi, amely a holttestet a sírban körülveszi. Kinában fehér a gyász színe, miután a fehér az a szín, amely a halál után

Aki nem fizeti árutartozását és nem a szövetkezetben vásárol, segítőtársa a „HANGYA” ellen-ségeinek.

az égen lakozás, az ottani tisztaság reményét kifejezi. Egyiptomban a sárga színnel gyászolnak, mert a növények az őszi hervadáskor ezt a színt veszik fel. Afrikában a barna szín szokásos, mert a föld, amelyből lettünk s a mivé leszünk, barna színű. Törökországban a kék a gyász színe, mert kék az égbolt is, ahová a holtak kerülnek. A maga szempontjából mindenik felfogás egyformán helyes s így mindenik iránt egyforma tisztelettel kell viseltessünk.

Pusztító állatjárványok.

Az őszi folyamán Prágában veszedelmes ragályos betegség ütötte fel fejét a kutyák között, amely rengeteg sok kutyát elpusztított. Az orvosi szakértők megállapították, hogy az ivóvíz olyan baktériumokat tartalmaz, amely a kutyákat feltétlenül elpusztítja, de az emberi szervezetre veszélytelen. Ezért a prágai egészségügyi hivatal elrendelte, hogy a kutyákat nem szabad a vízvezeték vizével itatni, hanem a víz helyett teát kell a kutyáknak italként adni.

Hasonlóképp az ivóvízzel terjed falvainkon a minden évben nagyobb mérvben fellépő baromfivész is, aminek az a megdöbbentő oka, hogy a vízben elpusztult állatokat a falvakon keresztül folyó patakokba dobják és így megfertőzik annak vizét, mérhetetlen kárt okozva sok falu gazdáinak.

A trágyagödör.

A gazdálkodás leglényegesebb eleme a kellő trágya. Népeink helyett, hogy trágyagödört építenek és az értékes vagyont felfogná, hagyja, hogy az eső kilugozza belőle az értékes anyagokat. Kifoly a kincs trágyalé alakjában az utcára, elivódik a földbe. Ami pedig a földekre kikerül, az kipárolgott, zsírosságtól mentes értéktelen szalma.

Ezzel szemben Németországban még a futó homokos földeken is átlag kétszerannyi gabona terem holdanként, mint ami kövér földünkön. Ennek magyarázata pedig a kellő trágyázásban van, mit a trágya megfelelő tartásával érnek el. E célra szolgálnak a beton trágyagödörök. Ezek hosszukás alakúak. A földbe 80 cm 1 méterig beépítve és a földön felül 30 cm. magas fallal. A körítő falakon kívül a hosszanti fal közepére egy kis kut készítenek a trágyalé részére, mely ne vasrács-

Felelős szerkesztő

Dr. SZENT-IVÁNYI ÁRPÁD

zattal, hanem a betonban hagyott üregek által választandó el a gödörtől, a gödör fenekének pedig esése kell legyen a kut felé. 10 állatra 4 és fél méter hosszú és 2 és fél méter széles betongödör elegendő.

Románia lakossága.

Nemrégiben került nyilvánosságra a legutóbbi népszámlálás végleges összesített eredménye, melyszerint Nagyromániának 18.025.437 lakosa volt a múlt év december havában megtartott népszámlálás alkalmával.

A hivatalos adatok szerint az Ökirályság területén 7.285.233, az összes csatolt területen pedig 10.740.204 lakos van. A csatolt területeken kimutatott majdnem 11 millió lakosból Erdélyre és a Bánságra összesen 7.063.366 lakos jut.

GYERMEKEKNEK.

A karácsonyfa meséje.

A jó Isten valami nagy örömet akart szerezni a fáknak és egyszer megkérdezte a fákat:

— Mit adjak nektek? mindegyiknek szabad egy kérést mondani!

— Legyen rajtam tavasszal olyan szép virág mint a réten van! — szólt az egyik s több fa követve példáját ugyanezt kérte, mert hiuk voltak és szépek akartak lenni.

— Legyen a gyümölcsöm szép és jóízű, hogy dicsérjenek az emberek, akik azt élvezik! — kérte egy másik és az ő példáját is sokan követték és ugyanezt kérték.

— Legyek erős és hatalmas, hogy évszázadon keresztül is dacolhassak a viharral! — kérte ismét néhány büszke fa.

Legvégén a fenyőfa szerényen így szólt:

— Én azt kérem, hogy soha se hervadjon el a levelem, maradjon mindig örökzöld. Azért kérem ezt, mert azt szeretném, hogy az Isten szeme amikor letekint a földre, télen is lásson zöldelő fát, mely az Ő jótéteményét hirdeti.

Isten megdicsérte a fenyőfát s így szólt:

— Kérésed teljesülni fog, sőt még kéreseeden felül is jutalomban részesülsz. A többi fa a saját szépségére, dicsőségére és erejére gondolt. De te arra gondoltál, hogy teremő Istenednek szerezz örömet. Azért jutalmat kapsz, te leszel az Isten választott fája, téged neveznek majd a megtettesült öröm fájának, te hirdeted Jézus születését, téged fognak feldiszíteni olyan gyönyörűen az angyalok minden évben

mint más fát egyet sem és te leszel kedvence az embereknek főleg az ártatlan jó gyermekeknek.

Igy kapta meg jutalmát a fenyő, így lett belőle a Jézuska fája vagyis — karácsonyfa. Sz.-né.

KARÁCSONYI ÜDVÖZLET

— NÉPKÖLTÉSZET —

Adjon Isten jó estét. Az Istennek legyen hála, hogy megértük karácson első napját, úgy mint Krisztus Urunk szent születése napját békével és egészséggel. Az Isten adja, hogy érthessünk több számos esztendőben. Az új év hozzon örömet. Adjon lelki s testi áldást benne szívünkben kívánjuk.

Dicsőség Istennek fent a magasságban, Békesség itt alatt emberek honában. Angyalok honából zendült az üzenet, Békesség emberek megváltó született.

Bölcsek és pásztorok, gazdagok, szegények Tiszteletet tenni oda el menének. Víttek ajándékot aranyat és mirhát Vágyokozó lelkük forró óhaját.

Nem hoztunk aranyat, tömjént sem mirhát Csak hoztuk a szívünk forró óhaját, Nyíló virágoknak, szívünknek virágát Szeretet, tisztesség, jóságos áldását.

Áldja meg az Isten egész háza népét, Tölthessék békével karácsony ünnepét. Ezzel hálát mondunk a házi gazdának Szíves látásáért egész családjának.

Rejtvények megfejtés.

I. A szeptember hó 27-én megjelent Szövetkezés rendkívüli kiadásában közölt rejtvények megfejtése: Képrejtvények: Száll a madár ágról-ágra, Szamar sug szamarának. Szemfüles. Félévibizonyítvány.

Számtani feladat: 12345679.

I. Találos kérdés: Csizma.

II. Találos kérdés: Görögdinya.

Helyesen fejtették meg: Móna József Szalacs, Biró Sárika III. oszt. tanuló Dèce, Máthé Géza József fia Korond.

II. A november 8-án megjelent rendkívüli ujságban közölt rejtvények megfejtése:

Kukutyin, Egyesült erővel, Szövetkezet, A fától nem látja az erdőt.

Helyesen fejtette meg: Csüry Piroska V. oszt. tanuló Lázári.

III. A november 29-én megjelent rendkívüli ujság rejtvényeinek megfejtése:

Képrejtvény: Napoleon hatalma.

Szórejtvény: Benn a bárány künn a farkas.

Találos kérdés: Az illető szökőévből február 29-én született.

Helyesen fejtették meg: Mése Laci, Mése Zsiga Etéd.

A fenti megfejtők valamennyien megkapták a Hangya-naplár jutalmát.

Minden lei, amit a szövetkezetben költünk el, egy téglá boldogulásunk felépítéséhez.

A hitel a szövetkezet megöloje és a tagokat is könnyelmű adóságba viszi.

3 éves félmagastörzsű almafák az Ambrosi-Fischer faiskolában.

Aki gyümölcsfát ültet, az pénzét és munkáját legjobbra fekteti, mert a gyümölcsfa hamarosan terem és bőven visszahozza a rája fordított befektetést